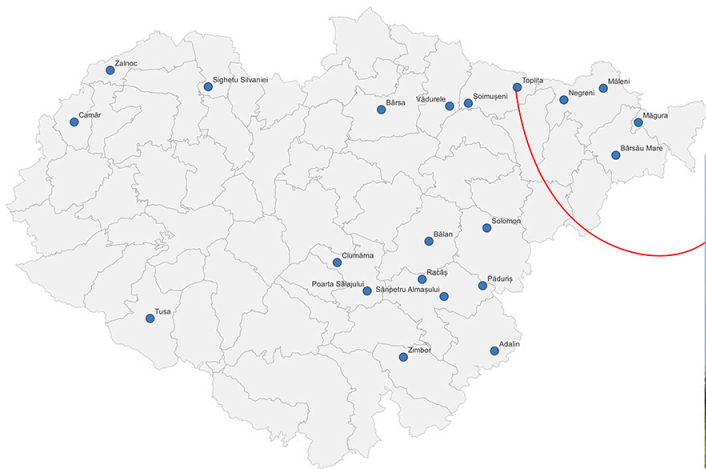

INVESTIGAȚII DENDROCRONOLOGICE LA BISERICI DE LEMN DIN SĂLAJ – BISERICA DE LEMN DIN TOPLIȚA

INVESTIGAȚII DENDROCRONOLOGICE LA BISERICI DE LEMN DIN SĂLAJ – BISERICA DE LEMN DIN TOPLIȚA

Ipoteza de lucru:

Până la momentul realizării prezentului studiu, nu se cunoștea cu exactitate anul ridicării bisericii, aceasta fiind reținută în Lista Monumentelor Istorice ca datând din secolul al XVI-lea.

*Alături de mai multe variante de datare, cea mai plauzibilă ipoteză sugerează că biserica a fost construită în anul **1698** în localitatea învecinată Lozna și cumpărată de locuitorii din Toplița, după mai bine de un secol, în **1814**, când loznenii și-au construit o biserică tot din lemn, însă mult mai încăpătoare.*

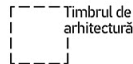
Biserica de lemn din Toplița, în anul 2005, înainte de ultimele lucrări de restaurare.

PROIECT SUSȚINUT DE

ORDINUL
ARHITECTORILOR
DIN ROMÂNIA

INVESTIGAȚII DENDROCRONOLOGICE LA BISERICI DE LEMN DIN SĂLAJ – BISERICA DE LEMN DIN TOPLIȚA

Rezultatele obținute:

Rezultatele datării dendrocronologice separă două etape distincte în existența bisericii de lemn din Toplița. Cele mai vechi elemente identificate provin din prima parte a secolului al XVIII-lea, și anume din intervalul 1723-1738. Estimarea inelelor de alburn care lipsesc de pe fiecare dintre probele pe care se păstrează cel puțin un inel de alburn se realizează prin stabilirea unui interval de maxim 24 de ani, cu un grad de încredere de 95%. Suprapunerea intervalelor obținute ne permite să reducem acest interval, în situația de față, la un maxim de 16 ani: **1723-1738**.

Zona cu probabilitatea cea mai mare în cadrul intervalului se regăsește în prima parte a acestuia, chiar în primii 1-3 ani: 1723-1725. Elementele care se păstrează din această etapă provin în principal din pereții bisericii.

INVESTIGAȚII DENDROCRONOLOGICE LA BISERICI DE LEMN DIN SĂLAJ – BISERICA DE LEMN DIN TOPLIȚA

Rezultatele obținute:

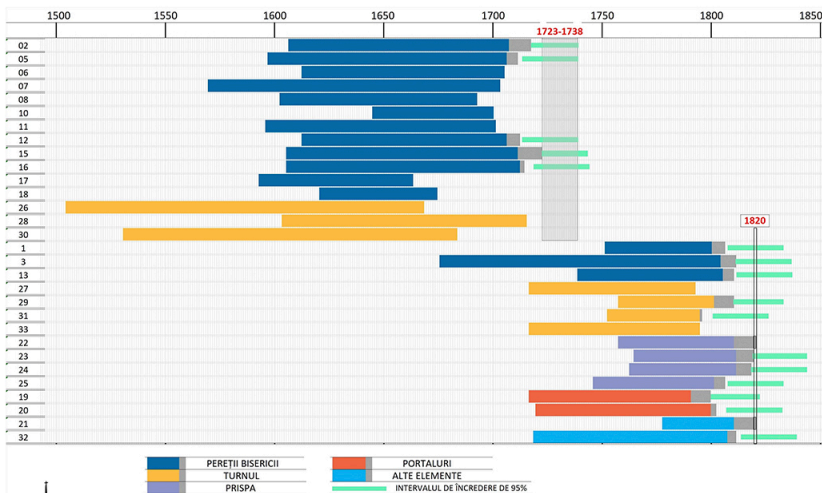
Etapă a doua corespunde cel mai probabil mutării bisericii din satul Lozna în actuala locație. Această etapă a fost stabilită cu precizie pentru anul **1821**, iar elementele datate se regăsesc în structura turnului, a priskei, în portalul exterior și în partea superioară a pereților bisericii. De asemenea, piciorul mesei altarului și o grindă din clopotniță provin tot din această fază.

În ceea ce privește structura turnului, s-au putut identifica trei elemente (două tălpi ale turnului și un stâlp) care par să provină din construcția inițială, însă lipsa alburnului de pe aceste probe nu conferă certitudine acestei afirmații. Totuși, numărul mare de inele și datarea relativ timpurie a acestor probe pot sugera că turnul conține și elemente din prima etapă. Spre exemplu, proba nr. 26 (talpă turn sud) conține 163 de inele anuale, iar ultimul inel păstrat este datat pentru anul 1668. Un calcul simplu arată că dacă arborele din care provine acest element ar fi fost tăiat în 1820, atunci arborele ar fi avut cel puțin 315 ani în momentul tăierii, ceea ce într-adevăr pare puțin probabil. Ca urmare, există posibilitatea ca în etapa de reconstrucție a turnului din 1821 să fi fost refolosite și anumite elemente vechi.

Pe latura sudică a bisericii se regăsește o grindă verticală care desparte bărnele din dreptul naosului de cele din dreptul pronaosului. Datarea indică faptul că această grindă face parte din etapa a doua (1821). În același timp, grinzile datate pe peretele sudic (naos și pronaos) provin din construcția inițială. Tot din construcția inițială provin și grinzile peretelui nordic, care nu prezintă o astfel de particularitate, grinzile nefiind întrerupte.

INVESTIGAȚII DENDROCRONOLOGICE LA BISERICI DE LEMN DIN SĂLAJ – BISERICA DE LEMN DIN TOPLIȚA

Cele două faze evolutive ale bisericii de lemn din Toplița, **1723-1738**, respectiv **1821**, surprinse în manieră grafică.

INVESTIGAȚII DENDROCRONOLOGICE LA BISERICI DE LEMN DIN SĂLAJ – BISERICA DE LEMN DIN TOPLIȚA

Portalul intrării în biserică, simplu, adăpostit sub prispa așezată pe latura de vest.

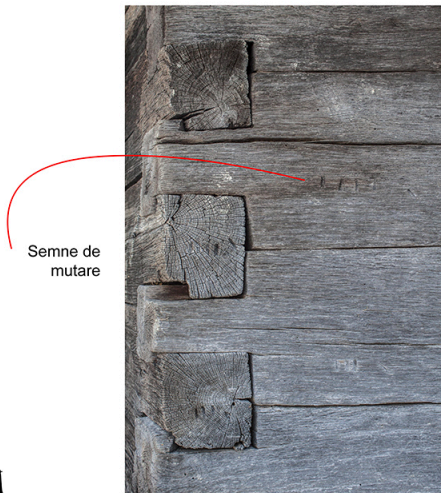
INVESTIGAȚII DENDROCRONOLOGICE LA BISERICI DE LEMN DIN SĂLAJ – BISERICA DE LEMN DIN TOPLIȚA

Din interiorul bisericii.

INVESTIGAȚII DENDROCRONOLOGICE LA BISERICI DE LEMN DIN SĂLAJ – BISERICA DE LEMN DIN TOPLIȚA

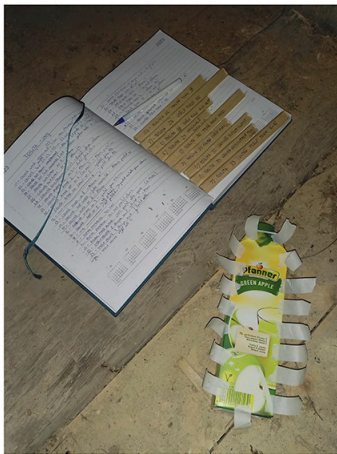

Semne de
mutare

Cheatori la
biserica de lemn
din Toplița

INVESTIGAȚII DENDROCRONOLOGICE LA BISERICI DE LEMN DIN SĂLAJ – BISERICA DE LEMN DIN TOPLIȚA

Din timpul prelevării probelor.